

Congolesiske kvoteflygtninge fra Rwanda

Kursus d. 4. oktober 2022, DRC Frivillig

DRC DANSK
DRC FLYGTNINGE
DRC HJÆLP

Mads Ted Drud-Jensen, Center for Udsatte Flygtninge, DRC Integration

**DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP**

Integration

Mads Ted Drud-Jensen

Seniorrådgiver

Center for Udsatte Flygtninge

www.drc.ngo/cuf

Oplæg

1. Kvoteordningen
2. Hvem er det, der kommer?
3. Hvad kommer de fra?
4. Rwanda -> Danmark
5. Modtagelse og integration

Danmark og kvoteflygtninge

- Tidligere ca. 500 om året
- Pause 2016-2019
- 2020-kvoten – 200 flygtninge fra Rwanda (congolesere og burundere, kvinder uden mandligt netværk, indrejst 2021-2022)
- 2021-kvoten – 200 med samme profil samt LGBT+, indrejse ultimo 2022
- 2022-kvoten – igen 200

‘Udvælgelsesrejse’ 2021

Udvælgelsesrejse 2022 i Kigali

Rwanda

- Halvt så stort som Danmark, dobbelt så mange indbyggere
- Kinyarwanda officielt sprog
- 84 % hutu, 15 % tutsi
- Folkedrabet 1994
- Fattigdom, arbejdsløshed, landbrug
- Ikke demokrati eller retsstat

DR Congo

- Mere end 200 etniske grupper
- 95 % er kristne
- Nr. 175 ud af 189 på FN's Human Development Index
- Gentagne uroligheder siden 1990'erne
- Fra østlige provinser (Nord- og Syd-Kivu)
- Små jordbrug og kvægdrift
- Forfulgt pga. etnicitet (tutsi) og sprog (kinyarwanda)

Hvem er det, der kommer?

200*3 (næsten)

- Congolesere forfulgt pga. etnicitet (tutsi) og sprog (kinyarwanda)
- Enlige kvinder – de fleste med børn, enkelte uden børn
- Aldersmæssig spredning
- En del voksne har kun gået lidt i skole – eller slet ikke
- Kristne
- Enkelte fra Burundi, enkelte LGBT+

Rwanda

- En del i Rwanda siden 1990'erne – i store flygtningelejre
- Rwanda: fattigdom, høj arbejdsløshed, befolkningsvækst, mangel på land og landbrugsjord

Rwanda

- Nogle har ikke arbejdet, nogle har suppleret lav FN-støtte med fx salg af dagligvarer eller daglejerarbejde på byggepladser
- Enkelte gået på kursus: ex. syning eller hår
- Børn har gået i skole i lejrene
- Særligt kvinder og børn er udsatte (overgreb, udnyttelse, marginalisering, chikane)
- Begrænset adgang til sundhed

Rwanda -> Danmark

1. Interview
2. Forhåndsvisitering til kommuner
3. Sundhedsundersøgelse
4. Førafrejsekursus,
Illustration: Udlændingestyrelsen →
5. Endelig visitering og indrejse

Modtagelse og integration – erfaringer

- Dem, der kommer, er forskellige
- Svær omvæltning fra langvarig 'isolation', lejrliv
- Nogle voksne er udmattede og desorienterede
- Stort behov for viden om basale praktiske ting ift. hverdag i Danmark
- Svag arbejdsidentitet, men driftige, overleverer, villige
- Fritid, hvad er det?
- Ubearbejdede traumer – støtte til normalisering er vigtig

Et eksempel fra tidligere modtagelse

- Enlig mor med 3 børn, 3, 8 og 13 år
- Mor har aldrig brugt et komfur, køleskab eller vaskemaskine
- Mor prøver at tilberede maden direkte på kogepladen
- Mor er analfabet og kender ikke til dagligbutikker og kan ikke genkende ret mange fødevarer
- Mor har haft en stor gryde hvor hun lavede mad til mange dage. Hun forstår ikke hvorfor hun har fået 3 små gryder
- Mor ved ikke hvad hun skal bruge de rengøringsmidler til som var i hendes velkomstpakke

Børn & unge

- Skoleniveau varierer
- Socialt og mentalt sultne børn – kan også være svært
- Uvant at små børn passes udenfor hjemmet – intro til vuggestue, dagpleje...

- Vil ligne andre og hurtigt ind i ungdomsliv – kan clashe med forældres forestillinger
- Telefon, fritidsjob, lomme penge?
- Seksualitet og kærester

Tidligere kvoteflygtninge fra DR Congo

- **Positive fortællinger om livet i DK**
- **Vigtigt: Støtte fra kommunen, og sproget**

“Der var en god hjælper fra kommunen. Kommunen hjalp os meget.”

”Jeg husker den person, som kommunen havde ansat til at hente os. Han hjalp os med forskellige ting.”

”Sproget var mærkeligt. Når de snakkede, forstod jeg ingen. Det var så svært. Jeg var meget nervøs for, om jeg kunne lære sproget. Det var svært at lære.”

”Man skal koncentrere sig om at lære sproget. Det åbner op.”

Tidligere kvoteflygtninge fra DR Congo

- **Omstilling og udfordringer**

“Det var svært ikke at kunne hjælpe børnene med skolen.”

“Jeg var i chok, da jeg så en pige ryge en cigaret.”

“Når man tog en bus, var der ingen, der kom og satte sig ved siden af dig, selvom den var fuld. Og man bliver kaldt mange ting. Jeg er blevet kaldt ‘neger’ mange gange.”

“Vejret var svært at vænne sig til. Det blev vinter, og kunne man så dø, for det var meget koldt?”

“Du skal kigge på personen og have øjenkontakt, det var jeg ikke vant til. Når man har en samtale med en dansker, skal man sige ‘ja, ja, ja, ja.’ Vi udtrykker det anderledes med kropssprog.”

Tidligere kvoteflygtninge fra DR Congo

- **Netværk**

”Der var en gruppe frivillige, der hjalp. Og kirken var en god hjælp til netværk og venner.”

”Det var svært at skabe kontakt til danskere og få venner. Der tænker jeg, at sprog spiller en stor rolle. Der, hvor jeg kommer fra, kommer folk over til dig, selvom de ikke kender dig. Men det gør man ikke i Danmark. Der skal man komme til dem. Og det er svært, når man er usikker og ikke kender til tingene, og ikke kender sproget.”

”Vi mødte nogle afrikanske familier, fra DR Congo. De fortalte om, hvordan samfundet var struktureret.”

”Det er svært at komme ud til danskerne. Jeg ville ønske, at der var mere af det. Det skal en kommune tilbyde.”

Tidligere kvoteflygtninge fra DR Congo

- **Anbefalinger (udover sprog og økonomi)**

”En god rådgiver er en, der forstår ens behov, og som kan imødekomme det. Det er en, der lytter.”

”Kommuneting er ikke helt nemme at forstå. Det er vigtigt med tolk. For ellers er det svært at forstå. Danmark er bygget omkring lovgivning, og der er mange regler. Det er vigtigt, at man forstår ting.”

”Kommunen skal tilbyde de nye, der kommer, en mulighed for at komme ud til sports- og fritidsaktiviteter. Jeg kom tæt på danskerne, fordi vi var ude at spille basketballkampe i andre byer.”

Interviewundersøgelse og anbefalinger

1. Der er meget at tage hånd om i modtagelsen
2. Boligplacering centralt
3. En tryk start med god tolkning
4. Kommunikation og sammenhæng i indsatsen
5. Tilrettelæggelse af integrationsforløb
6. Fokus på sundhed og trivsel
7. Frivillige er vigtig ressource
8. Økonomi er svært
9. Børn og unge skal godt i gang – sammen med mor
10. Mad og ernæring i ny kontekst

Spørgsmål og kommentarer?

1. Hvad har overrasket mig?
2. Hvad betyder det, jeg har hørt, for min/vores indsats?
3. Er der noget, vi skal forberede os på?
4. Hvilke yderligere spørgsmål har jeg?

Når vi ved, hvem der kommer, og hvad de har med i rygsækken

- Netværk og frivillig støtte er vigtigt
- Sandsynlighed for at de kan være ramt af stress, traumer, PTSD
- Vi ved, at deres hukommelse, koncentration og indlæring kan være udfordret
- Flere kan være udfordret i forhold til at anvende det, vi tænker er basale redskaber: komfur, køleskab, , vaskemaskine, radiator, IT osv.
- Show it – don't tell it
- Undgå hurtige hypoteser – overvej andre muligheder og undgå misforståelser og "spild af tid"

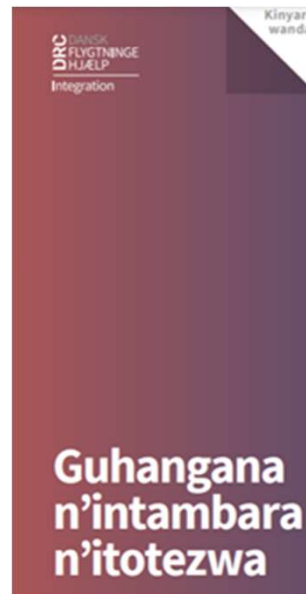
Ens og forskellige

- De har boet i mange år i en flygtningelejr i Rwanda
- De har en flugthistorie
- De taler samme sprog

- De har hver sin historie
- Samme oplevelser har påvirket forskelligt
- De håndterer kriser og det nye liv forskelligt

Viden og ressourcer

- Center for Udsatte Flygtninges rådgivning over telefon eller mail: www.drc.ngo/cuf

- Folder på kinyarwanda om at opleve krig og flugt
- Vidensnotat om kvoteflygtninge fra DR Congo
- **Find materialer her:**
<https://drc.ngo/da/vores-arbejde/viden-og-fakta/publikationer>

Tak for ordet!
mads.drud-jensen@drc.ngo
www.drc.ngo/integration